

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2013

673/2013

Laki

kuvaohjelmalain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuvaohjelmalain (710/2011) 4, 5, 8, 11—14, 16, 18—26, 28—31 ja 34—36 §
seuraavasti:

4 §

Ilmoitus kuvaohjelmien tarjoamisesta

Kuvaohjelman tarjoajan on tehtävä ilmoitus Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille ryhtyessään tarjoamaan kuvaohjelmia. Ilmoitus on tehtävä, kun ohjelmia tarjotaan taloudellisessa tarkoituksessa ja säännöllisesti. Ilmoitusta ei tehdä, jos tarjotaan ainoastaan kuvaohjelmia, joita ei 9—11 §:n nojalla tarvitse luokitella ja merkitä.

Ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) kuvaohjelman tarjoajan nimi, toiminimi, yhteystiedot ja kotipaikka;
- 2) kuvaus kuvaohjelman tarjoamistavasta;
- 3) kuvaohjelman tarjoamispaikan yhteystiedot.

Instituutin on annettava viikon kuluessa vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos 2 momentin mukaisissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava viipymättä instituutille.

Kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava instituutille tieto kalenterivuoden aikana tarjoamiensa 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen

kuvaohjelmien määrästä. Tieto on toimitettava seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Instituutin pyynnöstä kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava instituutille luettelo näiden kuvaohjelmien nimikkeistä.

5 §

Kuvaohjelman tarjoaminen

Kuvaohjelman saa tarjota, jollei 9—11 §:ssä toisin säädetä, vain, jos se on luokiteltu siten kuin 16 §:n 1 momentissa säädetään ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikärajasta ja sisällöstä tai se on 16 §:n 3 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikärajasta ja sisällöstä. Jos kyseessä on 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma, sen saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikärajasta.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti määrää 1 momentissa tarkoitettujen ikäraja- ja sisältömerkintöjen ulkoasun.

8 §

Käytännösäännöt

Kuvaohjelmien tarjoajat voivat laatia käytännösääntöjä hyvän kuvaohjelmien tarjoamisen tavan ja mediakasvatuksen edistämiseksi. Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi tarkastaa, että käytännösäännöt ovat tämän lain mukaisia.

11 §

Luvan perusteella luokittelusta ja merkitsemisestä vapautettu kuvaohjelma

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi antaa hakemuksesta luvan tarjota kuvaohjelmia niitä tämän lain mukaisesti luokittelematta ja merkitsemättä kuvaohjelmien tarjoamista varten järjestettävässä erityisessä tilaisuudessa.

Lupa voidaan antaa yhtä tilaisuutta varten tai määräajaksi. Lupa voidaan liittää kuvaohjelmien esityspaikkaa ja -aika sekä katsojien ikää koskevia ehtoja.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan saaja rikkoo tätä lakia tai luvan ehtoja tai jos esitettyjen kuvaohjelmien sisältö antaa siihen muuten aihetta. Lupa voidaan peruuttaa myös, jos instituutille on lupaa haettaessa annettu virheellisiä tietoja.

12 §

Oikeus luokitella kuvaohjelma

Kuvaohjelman saa luokitella ainoastaan 13 §:n mukaisesti hyväksytty kuvaohjelmaluokittelija sekä Kansallisen audiovisuaalisen instituutin palveluksessa oleva virkamies, jonka tehtäviin luokittelu kuuluu.

13 §

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen ja luokittelijakoulutus

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti hyväksyy kuvaohjelmaluokittelijaksi 18 vuotta täyttäneen tehtävään sopivan henkilön, joka:

1) on suorittanut hyväksytysti 2 momentissa tarkoitetun kuvaohjelmaluokittelija-koulutuksen; tai

2) on suorittanut hyväksytysti aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista 2 momentissa tarkoitetun kertauskoulutuksen, jos kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi 1 kohdan perusteella.

Koulutus kuvaohjelmaluokittelijaksi ja kertauskoulutus sisältävät ainakin tämän lain säännöksiin, lapsen kehitykseen, kuvaohjelman luokitteluun ja luokittelun perusteisiin sekä sananvapauteen liittyvät opetusaiheet. Instituutti määrää vaatimukset, jotka kuvaohjelmaluokittelijakoulutuksen ja kertauskoulutuksen tulee täyttää.

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen on voimassa viisi vuotta. Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksytylle on annettava todistus siitä, että hänet on hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tulee ennen hyväksymispäätöksen tekemistä pyytää hakijalta nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä henkilön sopivuuden arvioimiseksi. Rikostaustan selvittämiseksi tämän lain nojalla esitetty rikosrekisteriotte ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi.

Rekisteriotteen nähtäväksi esittäneen henkilön henkilötietoihin saadaan tehdä ainoastaan merkinnät rikosrekisteriotteen esittämisestä ja otteen tunnistetiedoista. Henkilö, joka on tämän lain mukaan saanut rikosrekisteriotteen nähtäväksi, ei saa ottaa siitä jäljennöstä. Rikosrekisteriotte on palautettava otteen esittäneelle henkilölle viipymättä.

14 §

Kuvaohjelmaluokittelijana toimiminen

Kuvaohjelmaluokittelijan ja 12 §:ssä tarkoitetun virkamiehen on tehtävä luokittelu itsenäisesti ja riippumattomasti.

Kuvaohjelmaluokittelijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä. Kuvaohjelmaluokittelijan vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo kuvaohjelmaluokittelijoiden toimintaa ja ylläpitää rekisteriä kuvaohjelmaluokittelijoista Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista annetun lain (1434/2007) 6 a §:n mukaisesti.

16 §

Kuvaohjelman luokittelu ja merkintä 18 vuoden ikärajasta

Jos kuvaohjelma on 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla haitallinen lapsen kehitykselle, sille on ohjelman sisällön mukaan luokiteltava 7, 12, 16 tai 18 vuoden ikäraja ja annettava ohjelman sisältöä kuvaava symboli. Jos ohjelmaa ei ole pidettävä lapsen kehitykselle haitallisena, se on luokiteltava tarjottavaksi kaikenikäisille.

Jos kyseessä on ohjelma, joka on yksiselitteisesti tarkoitettu tarjottavaksi ainoastaan 18 vuotta täyttäneille, ohjelmaa ei luokitella. Tällaisen ohjelman saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikärajasta.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi hyväksyä ohjelmalle Euroopan unionin alueella annetun ikärajan ja sisältöä kuvaavan symbolin Suomessa käytettäväksi tässä laissa tarkoitetulla tavalla ilman, että ohjelma luokitellaan Suomessa.

18 §

Kuvaohjelmaluettelo

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ylläpitää julkista kuvaohjelmaluetteloä. Kuvaohjelmaluetteloon merkitään 17 §:n 2 momentin 2—6 kohdan mukaiset tiedot sekä tieto 21 ja 30 §:n mukaisista toimenpiteistä.

19 §

Valvontaviranomainen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo tämän lain noudattamista.

20 §

Yleisöpalautte

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ottaa vastaan lapsen kehitykselle haitallisten kuvaohjelmien tarjoamista koskevaa yleisöpalautetta.

Instituutti antaa vahvistuksen yleisöpalautteen vastaanottamisesta. Jos palaute aiheuttaa toimenpiteitä, instituutti toimittaa siitä tiedon palautteen antajalle.

21 §

Kuvaohjelman ottaminen luokiteltavaksi

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ottaa kuvaohjelman luokiteltavakseen perustelusta vaatimuksesta tai jos on muutoin syytä epäillä, ettei ohjelmaa ole luokiteltu tämän lain mukaisesti.

Instituutti voi luokitella aikaisemmin luokitellun kuvaohjelman uudelleen, jos on ilmeistä, että ajan kulumisen ja yhteiskunnallisten arvostusten muutos on johtanut siihen, ettei ohjelman aikaisempi luokittelu ole enää tarkoituksenmukainen.

Kuvaohjelman tarjoajan on instituutin pyynnöstä toimitettava tässä pykälässä tarkoitettu kuvaohjelma korvauksetta instituutin käyttöön.

22 §

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen peruuttaminen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi peruuttaa kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen, jos:

1) kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksytty ei enää täytä 13 §:n 1 momentissa säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä;

2) kuvaohjelmaluokittelija on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton kuvaohjelmaluokittelijaksi;

3) kuvaohjelmaluokittelija on tahallaan tai toistuvasti menetellyt luokittelijana olennaisesti virheellisesti.

Instituutti voi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen si-

jasta antaa kuvaohjelmaluokittelijalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi hänen oloihinsa nähden kohtuutonta.

23 §

Merkintöjen tarkastaminen

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla on oikeus tehdä kuvaohjelman tarjoajan toimitilassa ja muussa vastaavassa toimintapaikassa tarkastus sen toteamiseksi, että kuvaohjelmissa on vaadittavat merkinnät.

Instituutti voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tarkastamaan merkinnät. Ulkopuolinen asiantuntija voi instituutin pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

24 §

Tarkastus

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla ja 23 §:n 2 momentissa tarkoitetulla asiantuntijalla on oikeus päästä kuvaohjelman tarjoajan sellaisiin toimitiloihin ja muihin vastaaviin toimintapaikkoihin, joissa säilytetään tarjottaviksi tarkoitettuja tai tarjottavina olevia kuvaohjelmia, sekä saada korvauksetta kaikki merkintöjen tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tarjoajan on muutoinkin avustettava tarkastuksessa. Tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

Instituutilla on oikeus ottaa haltuunsa sellainen kuvaohjelma, jossa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, jos se on välttämätöntä merkitsemättömien kuvaohjelmien tarjoamisen estämiseksi, sekä tarkastuksen kohteena oleva muu aineisto, jos se on välttämätöntä tarkastuksen tekemiseksi. Jos kuvaohjelmien merkinnöissä on vain vähäisiä puutteita, instituutin tulee kuvaohjelmia haltuun ottamatta asettaa kohtuullinen määräaika puutteen poistamiseksi.

Aineiston haltuunotosta on merkintätarkastuksen yhteydessä laadittava pöytäkirja, jossa on mainittava haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Kuvaohjelmat, joissa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, tulee palauttaa, kun lainmukaista perustetta niiden hal-

lussapitoon ei enää ole. Muu aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita.

25 §

Huomautus ja uhkasakko

Jos kuvaohjelman tarjoaja laiminlyö 6 §:n 2—5 momentissa tai 7 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi kehottaa kuvaohjelman tarjoajaa täyttämään velvollisuutensa. Instituutti voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

26 §

Valvontamaksu

Kuvaohjelmien tarjoamisen valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi peritään Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille valvontamaksu.

Valvontamaksun on velvollinen suorittamaan yhteisö ja henkilö, jota koskee 4 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus.

Maksu peritään ensimmäisen kerran siltä kalenterivuodelta, jonka aikana kuvaohjelmien tarjoaminen aloitetaan. Valvontamaksua tai osaa siitä ei palauteta, jos toiminnan harjoittaja lopettaa toimintansa kesken kalenterivuoden.

28 §

Valvontamaksun määrääminen ja periminen

Valvontamaksu peritään kalenterivuositain. Maksun määrää maksettavaksi Kansallinen audiovisuaalinen instituutti.

Maksun suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottooperustetta säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä säädetyn korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta instituutti voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jäisi tätä pienemmäksi.

29 §

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin suoritteista perittävät maksut

Tämän lain mukaisista Kansallisen audiovisuaalisen instituutin ja kuvaohjelma-lautakunnan suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

30 §

Oikaisuvaatimusmenettely

Kuvaohjelmaluokittelijan tekemään luokittelupäätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen vaatia oikaisua Kansalliselta audiovisuaaliselta instituutilta. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaissa (434/2003).

31 §

Muutoksenhaku Kansallisen audiovisuaalisen instituutin päätökseen

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tekemään kuvaohjelman luokittelupäätökseen haetaan muutosta valittamalla kuvaohjelmalautakuntaan. Valituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lautakunnan on käsiteltävä valitus kiireellisenä.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun instituutin tämän lain nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään instituutille.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Instituutti voi luokittelua koskevassa päätöksessään määrätä päätöksen noudatettavaksi, vaikka se ei ole lainvoimainen.

34 §

Luokiteltavaksi toimitetun kuvaohjelman julkisuus

Kuvaohjelmaluokittelijalle tai Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille luokiteltavaksi toimitettu kuvaohjelma on pidettävä salassa, jos ei ole ilmeistä, että tiedon antaminen siitä ei loukkaa kuvaohjelmaan liittyviä tekijänoikeuksia tai aiheuta tarjoajalle tai muulle asiaan osalliselle taloudellista vahinkoa tai vaarana luokittelun tarkoituksen toteutumista. Instituutin asiakirjoihin sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

35 §

Virka-apu

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla on oikeus saada poliisi-, tulli- ja rajavartiolaitosviranomaisilta tarpeellista virka-apua 23 ja 24 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa.

36 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) jättää tekemättä ilmoituksen kuvaohjelmien tarjoamisesta taikka toimittamatta tiedon kuvaohjelmien määrästä tai luettelon kuvaohjelmien nimikkeistä siten kuin 4 §:ssä säädetään,

2) tarjoaa kuvaohjelman, jota ei ole luokiteltu ja merkitty siten kuin 5 §:ssä säädetään,

3) luokittelee kuvaohjelman ilman 12 §:ssä tarkoitettua oikeutta toimia kuvaohjelmaluokittelijana,

4) jättää tekemättä 17 §:ssä säädetyn ilmoituksen kuvaohjelmaluetteloon tai

5) jättää toimittamatta kuvaohjelman Kansallisen audiovisuaalisen instituutin käyttöön 21 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 17 luvun 18 b §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä

ankarampaa rangaistusta, *kuvaohjelmarikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2014.

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2013

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Kulttuuri- ja urheiluministeri *Paavo Arhinmäki*